

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 231 Соціальна робота

галузі знань 23 Соціальна робота

кваліфікація: Бакалавр з соціальної роботи

РОЗРОБНИК силябусу докторка юридичних наук,
Доцента кафедри державно-правових і гуманітарних наук

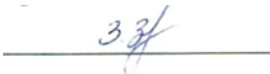

Катерина БОРТНЯК

Протокол від

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Завідувач кафедри державно-правових
і гуманітарних наук

Зореслава ЗАХОЖАЙ

Гарант освітньо-професійної програми 231 Соціальна робота
(кандидат педагогічних наук, доцент)

Світлана КОПИЛОВА

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

1. Назва навчальної дисципліни, кодВОПШ	Політико-правові засади запобігання корупції, ОК2.1.2.
2. Статус навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	4 курс, 8 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти))	Денна форма навчання 3 кредитів, загальна кількість годин 90 (лекцій 16 год, семінарських занять 14 год., самостійна робота 60 год.) Заочна форма навчання 3 кредитів, загальна кількість годин 90 (лекцій 6 год, семінарських занять 4 год., самостійна робота 80 год.)
5. Вид умовного (семестрового) контролю підс	Залік
6. Інформація про консультації	За графіком проведення консультацій викладача кафедри
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Бортняк Катерина Василівна, докторка юридичних наук, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук
9. Контактна інформація викладача	bortniak.kateryna@tnu.edu.ua
10. Посилання на курс на веб-сайті Університету	https://tnu.edu.ua/

2. Опис навчальної дисципліни

1. Анотація дисципліни	Дисципліна «Політико-правові засади запобігання корупції» спрямована на комплексне вивчення теоретичних і практичних аспектів протидії корупції як системного явища в державному управлінні, публічній службі та суспільстві. Курс охоплює аналіз міжнародних та національних стандартів антикорупційної політики, нормативно-правової бази України, інституційного механізму запобігання та протидії корупції, інструментів громадського контролю, а також сучасних стратегій і тенденцій розвитку антикорупційної політики. Особлива увага приділяється інтеграції міжнародних практик, формуванню культури доброчесності та розвитку навичок правозастосування з урахуванням євроінтеграційних
------------------------	---

	процесів України
2. Мета, завдання та цілі вчення дисципліни	<p>Метою курсу є формування у студентів глибоких знань щодо політичних та правових основ запобігання корупції, розвитку аналітичних і практичних компетентностей для ефективної участі у формуванні та реалізації антикорупційної політики, забезпечення принципів верховенства права, відкритості та прозорості в діяльності державних органів і суспільних інституцій.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом антикорупційного законодавства та політики. 2. Проаналізувати еволюцію і сучасний стан системи запобігання та протидії корупції в Україні та світі. 3. Розкрити роль політичних інститутів і правових механізмів у формуванні антикорупційної стратегії. 4. Надати знання про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК), НАБУ, САП, ВАКС та інших інституцій. 5. Сформувати практичні навички виявлення корупційних ризиків, розробки заходів із їх мінімізації. 6. Сприяти розвитку академічної доброчесності та правової культури студентів. <p>Цілі вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формування системного розуміння політико-правових основ запобігання корупції. • Розвиток умінь критично аналізувати законодавство та міжнародні стандарти у сфері антикорупційної політики. • Підготовка фахівців до участі в розробці та реалізації ефективних антикорупційних заходів. • Виховання принципів доброчесності, неупередженості та відповідальності в професійній діяльності. • Підвищення рівня правосвідомості та розуміння значення верховенства права для розвитку демократичної держави.
Пререквізити	Історія та культура України
Постреквізити	Основи права
Формат проведення дисципліни	Денний, заочний, змішаний

3.

Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського, демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

СК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

4. Результативна навчання відповідно до освітньо-професійної програми

РН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН16. Застосувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

РН20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання

5. Структура змісту навчальної дисципліни

ДЕННА ФОРМА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практ. р.	Інд.роб.	сам.роб.
Тема 1. Корупція як суспільно-правове явище	12	2	2			8
Тема 2. Міжнародно-правові стандарти запобігання корупції ка конституційні засади запобігання корупції в Україні	14	4	2			8
Тема 3. Антикоруptionне законодавство України	12	2	2			8

Тема 4. Інституційна система запобігання корупції в Україні	14	2	2			10
Тема 5. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів	12	2	2			8
Тема 6. Фінансовий контроль та громадський контроль декларування доходів	12	2	2			8
Тема 7. Юридична відповідальність за вчинення корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень	14	2	2			10
Залік						
Усього годин	90	16	14			60

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практ. р.	інд	сам.роб.
Тема 1. Корупція як суспільно-правове явище	12	2	2			8
Тема 2. Міжнародно-правові стандарти запобігання корупції та конституційні засади запобігання корупції в Україні	14					14
Тема 3. Антикорупційне законодавство України	12	2				10
Тема 4. Інституційна система запобігання корупції в Україні	14					14
Тема 5. Запобігання та	12					12

врегулювання інтересів	конфлікту					
Тема 6. Фінансовий контроль та громадський контроль, декларування доходів	12					12
Тема 7. Юридична відповідальність за вчинення корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень	14	2	2			10
Залік						
Усього годин	90	6	4			80

6.Змістнавчальноїдисципліни

Тема 1. Корупція як суспільно-правове явище

1. Поняття та сутність корупції
2. Історичні витоки та еволюція корупційних практик
3. Класифікація видів корупції: політична, адміністративна, побутова
4. Соціальні та правові наслідки корупції

Тема 2. Міжнародно-правові стандарти запобігання корупції та конституційні засади запобігання корупції в Україні

1. Конвенція ООН проти корупції (2003 р.)
2. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією
3. Рекомендації GRECO та антикорупційні стандарти ЄС
4. Принцип верховенства права та його антикорупційний потенціал
5. Конституційні гарантії прозорості влади

Тема 3. Антикорупційне законодавство України

1. Закон України «Про запобігання корупції»
2. Законодавство у сфері публічних закупівель
3. Антикорупційні обмеження

Тема 4. Інституційна система запобігання корупції в Україні

1. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)
2. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)
3. Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)
4. Вищий антикорупційний суд (ВАКС)
5. Взаємодія інституцій та проблеми координації

Тема 5. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1. Поняття та види конфлікту інтересів
2. Механізми врегулювання конфлікту інтересів

3. Етичні стандарти поведінки публічних службовців
4. Практика притягнення до відповідальності за порушення правил врегулювання конфлікту інтересів

Тема 6. Фінансовий контроль та громадський контроль, декларування доходів

1. Система фінансового контролю в Україні
2. Електронне декларування: зміст, суб'єкти, процедури
3. Перевірка та моніторинг способу життя посадових осіб
4. Громадські організації як суб'єкти антикорупційного контролю
5. Журналістські розслідування і їх вплив на антикорупційну політику
6. Інструменти громадського контролю: відкриті дані, петиції, громадські ради

Тема 7. Юридична відповідальність за вчинення корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень.

1. Поняття та загальна характеристика
2. Види юридичної відповідальності
3. Специфіка відповідальності за пов'язані з корупцією правопорушення

7. Підготовка до семінарських занять.

Здобувачі вищої освіти відповідно до визначених планів лекційних занять готують теоретичний матеріал практичних занять, користуючись зазначеними джерелами основної та додаткової літератури. Формування теоретичних навичок здійснюється шляхом виконання кейсів та обговорюється їх вирішення на заняттях.

Матеріали для самоконтролю. Матеріали кейсів з умовами завдань визначаються викладачем.

8. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Оцінювання семінарських занять, у тому числі самостійної роботи, розроблено таким чином, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку отримати максимальну кількість балів (від 0 до 100) за поточний контроль.

За умови, отримання за поточний контроль 60 балів і вище, за бажанням здобувачів вищої освіти, даний бал зараховується як оцінка за залік із навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти має право підвищити бал шляхом здачі заліку. Здобувач вищої освіти, який за поточний контроль набрав 59 балів і нижче здає залік із навчальної дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не здав пропущені без поважних причин теми, до складання заліку/екзамену не допускається.

Підсумковою формою контролю якості отриманих знань є залік. Залік може проводитися в усній і письмовій формі і передбачає відповідь на два теоретичних питання.

8.1. Система оцінювання та вимоги

Принципи оцінювання результатів навчання:

- об'єктивність;

- систематичність і системність;
- плановість;
- відкритість, прозорість;
- доступність і зрозумілість.

Розподіл балів, що присвоюється студентам

Теми (максимальна кількість балів)							Поточна успішність	Залік	Сума
T1 8	T2 8	T3 9	T4 8	T5 9	T6 9	T7 9	60	40	100

Шкала оцінювання результатів навчання для навчальної дисципліни, формою семестрового (підсумкового) контролю якої є залік (диференційований залік)

Шкала оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є диференційований залік, здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт).

Загальна оцінка складається:

60 балів - поточне оцінювання (результати виконання всіх обов'язкових видів робіт);

40 балів - результати підсумкового контролю. Максимальна кількість - 100 балів

Критерії оцінювання результатів поточного контролю

На початку вивчення відповідної дисципліни здобувачам повідомляють про наявність силабусу, зміст, форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання.

При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати усного і письмового опитування на семінарських заняттях, поточного контролю у формі тестів тощо.

При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають: рівень теоретичних знань з тем, включених до розділів; самостійне опрацювання тем; написання рефератів; опрацювання індивідуальних завдань тощо.

Здобувач, який з поважних причин, підтверджених документально, не має можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання удвоє з невеликим терміном після повернення до навчання.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (29 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно.

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів. Здобувач не

допускається до складання екзамену, якщо кількість балів, отриманих за поточний контроль протягом семестру становить менше 29 балів.

При наявності «непрохідного мінімуму» поточного контролю напередодні екзамену викладач подає доповідні директору інституту про недопуск здобувача, про що видається розпорядження і здобувач не допускається до складання екзамену як такий, що не виконав індивідуальний навчальний план. Відмітка про недопуску заліковій/екзаменаційній відомості робиться за наявності розпорядження директора інституту. На дату складання екзамену, здобувачу на екзамені виставляється «недопущений».

Шкала оцінювання: національна ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рівні компетентності критерії оцінювання.

Рівень компетентності критерії оцінювання	Кількість набраних балів
<p>Високий (творчий): Здобувач вищої освіти систематично запоточним і підсумковим контролем виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дає відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.</p>	90...100
<p>Достатній (конструктивно-варіативний): Здобувач вищої освіти за поточним і підсумковим контролем виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, аргументовано дає відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.</p>	80...89
<p>Достатній (конструктивний): Здобувач вищої освіти за поточним і підсумковим контролем виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	75...79

<p>Середній(репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.</p>	66...74
<p>Достатній(репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.</p>	60...65
<p>Низький(рецептивно-продуктивний): Здобувач вищої освіти виконав значну частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролю виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач (здобувач вищої освіти має справу на повторний підсумковий контроль).</p>	30...59
<p>Низький(непродуктивний): Здобувач вищої освіти виконав частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролю виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов'язково повинен повторити навчальну дисципліну).</p>	1...29

8.2. Інформація про індивідуальні завдання та самостійну роботу

До індивідуальної роботи відносять ся творчі індивідуальні навчально-дослідні завдання:

- підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми з елементами наукового дослідження (характеристика змісту і вимог за посиланням <https://docs.google.com/document/d/1CRuvQVXn16dtxHr4QqhA-r8HbdnvrwKS/edit>);
- підготовка власних досліджень до олімпіад, конференцій;
- підготовка презентацій;
- аналіз законодавства, рішень судів, практичних, проблемних ситуацій;
- анотація опрацьованої додаткової літератури;
- розв'язування тестових завдань;
- пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

Характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання індивідуальних завдань надається викладачем до додатково з урахуванням системи оцінювання.

Індивідуальні завдання:

Підготувати реферативні доповіді на теми:

1. Поняття та сутність корупції: наукові підходи до визначення.
2. Класифікація видів корупції: політична, адміністративна, побутова.
3. Корупція як загроза демократичній правовій державі.
4. Принципи антикорупційної політики в Україні.
6. Конституційні засади протидії корупції.
7. Закон України «Про запобігання корупції»: ключові положення та проблеми реалізації.
8. Кримінально-правова відповідальність за корупційні правопорушення.
9. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією.
10. Міжнародні стандарти протидії корупції (Конвенція ООН проти корупції, GRECO).
11. Роль Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК).
12. Спеціалізована антикорупційна прокуратура та Національне антикорупційне бюро України: проблеми ефективності.
13. Вищий антикорупційний суд: становлення та практика.
14. Громадський контроль та інститути громадянського суспільства у сфері антикорупції.
15. Антикорупційні стратегії та державні програми: досвід України.
16. Електронне декларування доходів як механізм запобігання корупції.
17. Запобігання конфлікту інтересів у публічній службі.
18. Антикорупційні обмеження для посадових осіб: сумісництво, подарунки, «оберткові двері».
19. Викривачі корупції: правовий статус і гарантії захисту.
20. Антикорупційна освіта та просвіта: роль у формуванні правосвідомості.
21. Досвід країн ЄС у сфері запобігання корупції та його імплементація в Україні.
22. Система антикорупційних органів у США: уроки для України.

23. Порівняльний аналіз українського та польського законодавства щодо боротьби з корупцією.

24. Судова практика у справах про корупційні злочини в Україні.

25. Проблеми та перспективи антикорупційної політики України в умовах євроінтеграції.

Самостійна робота над навчальною дисципліною може включати:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- поглиблене вивчення літератури за дану тему та пошук додаткової інформації

;

- підготовку до виступу на семінарських заняттях;
- систематизацію вивченого матеріалу перед заліком/іспитом;
- опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях

татей;

- підготовку атраоформлення схем, таблиць, графіків, діаграм тощо;

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів

передбачає засоби самоконтролю (питання та завдання для самокон

тролю).

Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Дайте визначення поняття «корупція» та розкрийте її сутність.
2. Які історичні форми прояву корупції Ви знаєте?
3. Як еволюціонували корупційні практики від давніх часів до сучасності?
4. Які види корупції виділяють у науці та законодавстві (політична, адміністративна, побутова)?
5. Які соціальні наслідки має корупція?
6. Які правові наслідки вчинення корупційних правопорушень?
7. Яке значення має Конвенція ООН проти корупції (2003 р.) для України?
8. Охарактеризуйте Кримінальну конвенцію Ради Європи про боротьбу з корупцією.
9. Які рекомендації GRECO та стандарти ЄС застосовуються в Україні?
10. Як принцип верховенства права сприяє запобіганню корупції?
11. Які конституційні гарантії прозорості та відкритості влади закріплені в Україні?
12. Назвіть основні положення Закону України «Про запобігання корупції».
13. Яке значення має законодавство у сфері публічних закупівель для запобігання корупції?
15. Які повноваження має Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)?
16. Які завдання виконує Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)?
17. У чому полягає роль Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП)?
18. Які особливості діяльності Вищого антикорупційного суду (ВАКС)?
19. Які проблеми існують у координації діяльності антикорупційних інституцій в Україні?
20. Що таке конфлікт інтересів і які його види існують?
21. Які механізми врегулювання конфлікту інтересів передбачені законодавством?
22. Які етичні стандарти поведінки публічних службовців встановлені в Україні?

23. Наведіть приклади притягнення до відповідальності за порушення правил врегулювання конфлікту інтересів.
24. Які основні елементи системи фінансового контролю в Україні?
25. Яке значення має електронне декларування? Хто зобов'язаний подавати декларації?
26. Як здійснюється перевірка та моніторинг способу життя посадових осіб?
27. Яку роль відіграють громадські організації у сфері антикорупційного контролю?
28. Яке значення мають журналістські розслідування для формування антикорупційної політики?
29. Які інструменти громадського контролю (відкриті дані, петиції, громадські ради) застосовуються в Україні?
30. Що таке юридична відповідальність за корупційні правопорушення?
31. Які види юридичної відповідальності застосовуються за корупційні діяння (кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільна)?
32. Які особливості має відповідальність за пов'язані з корупцією правопорушення?
33. Які проблеми існують у практиці притягнення осіб до юридичної відповідальності за корупційні злочини в Україні?

9. Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка двічі на тиждень поштової скриньки та відвідування курсу навчальної дисципліни у Google Classroom, перегляд новин в Телеграм-каналі. Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Теорія держави і права», розміщеним на платформі Google for Education. Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Telegram.

Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.

Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишитися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважається пропуском з причин хвороби). За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з підсумковим оцінюванням його знань він може оскаржити виславлену викладачем оцінку у порядку, встановленому положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з екзамену чизаліку ТНУ ім. В.І. Вернадського.

10. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

Технічні засоби: пристрої збереження та обробки інформації (ПК, ноутбук, планшет, тощо).

Програмне забезпечення: Microsoft Windows (Word, Excel, PowerPoint). Інформаційно-комунікаційні технології на платформі Google for Education, Telegram.

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змінами).
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами).
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X (зі змінами).
4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (зі змінами).
5. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII (зі змінами).
6. Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» від 7 червня 2018 р. № 2447-VIII (зі змінами).
7. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII (зі змінами).
8. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII (зі змінами).
9. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 рр.» від 20 червня 2022 р. № 2322-IX.

10. Антикорупційна стратегія України на 2021–2025 рр., схвалена Законом № 2322-IX від 20.06.2022 р.

Міжнародні документи

11. Конвенція ООН проти корупції (31 жовтня 2003 р.; Україна — з 2006 р.).
12. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (27 січня 1999 р.; Україна — з 2006 р.).
13. Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (4 листопада 1999 р.).
14. GRECO. Рекомендації Групи держав проти корупції.
15. Антикорупційні стандарти ЄС (компільовані документи).

Коментарі, монографії і навчальні посібники

16. Копотун І. М. (ред.). Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції». Станом на 27 грудня 2024 р. – Київ: Центр учбової літератури, 2025.
17. Власюк Т. М. Антикорупційна політика закладів вищої освіти. – 2023.
18. Хавронюк М. І. та ін. Комплексний коментар до Закону України «Про запобігання корупції», Київ: юридичне вид-во, 2023
19. Дарійський (автор/редактор). Фінансовий контроль та громадський моніторинг у запобіганні корупції, монографія – 2023.
20. Кальман О. Г. Інституційні засади запобігання корупції в Україні, Київ: Наукова думка, 2024.
21. Нестеренко О. В. Фінансовий контроль як елемент антикорупційної політики, Одеса: Фенікс, 2023.
22. Кудрявцев В. О. Міжнародно-правові стандарти запобігання корупції, Харків: Право, 2024.
23. Буткевич В. Г. Права людини та корупція: проблеми співвідношення, Київ: НаУКМА, 2023.
24. Бортняк К.В., Добрянська Н.В., Захожай З.В. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ВАГОМИЙ ЧИННИК ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки». Том 36 (75) № 3, 2025. с. 179-183
25. Бортняк К.В., Добрянська Н.В., Захожай З.В. «Доброчесність як індикатор, що визначає ступінь розвитку суспільства» // К.В. Бортняк, Н.В. Добрянська, З.В. Захожай // Успіхи і досягнення у науці // Серія Право. - Випуск 9 (19) с.17-26 - 2025.

Інформаційні ресурси

1. Національне агентство з питань запобігання корупції <https://nazk.gov.ua/uk/>
2. Національне антикорупційне бюро України <https://nabu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України» <http://www.court.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховного Суду <http://www.scourt.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://www.rada.gov.ua>
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України [http:// http://www.gp.gov.ua](http://http://www.gp.gov.ua)
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
8. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>
10. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://reyestr.court.gov.ua>

12. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>